contagii incendio è vivis excessit et in Domino acquievit. Vides mi frater quantum luctus mihi Dominus uno tempore cumulaverit, homini afflicto alioquin et dejecto. De mea tam celebri familia nihil reliquit nec ancillam quidem. Unum hoc meae dulciss. conjugi gratulor, quod eam voluerit Dominus mearum aerumnarum diutius consortem esse. Quod saepe ardenter optaverat, vidit integritatem Ecclesiae Emdensis versata cum fratribus et sororibus piis, totum quasi triduum integra valetudine, loquuta de meis rebus cum Arnoldo concionatore, cum ejus collega Cothmanno, cum Florendo ministro Antwerpiano, cum Laurentio Rhetio aliisque piis et notis, qui illuc profugerant è Brabantia, sic exitus est optabilior (si conjugales aerumnas exceperis) quam si Bremae in meo conspectu mortua esset. Neque dubito quin singulari providentia divinae misericordiae hoc acciderit, eoque me in summis meis doloribus quantum possum humilitate solatio, non ausus contra Dominum vel loqui aliquid aut cogitare. Sensi interea hoc acerbos Diaboli morsus et terrores varios, in quibus mihi filius Dei affuit, et firmam consolationem e statim suggessit. Cui me benignissimum patrem familias suspiriis et lachrymis suppliciter commendo, ne mihi spiritum subtrahat, neque hic in ista confusione orphanum relinquat.

Die Pentecostes Bremae 156[illegible]

Vetus amicus et frater
Joh. Melang.

[Postscriptum von Mscr. a. 7: Nr. 145, fehlt]

Bartholomaeo Mercatori affini
et fratri meo
Pax Christi. 108]

[= Manuscr. a. 7, Nr. 146]

Bartholomaee frater. Quod Deus secundo te conjugio auxit, tibi gratulor et ipsius bonitati gratias ago. Rediit est Theodorus noster dulciss. si poteris cum illo in meis aedibus adesse videberet tibi a nostra consuetudine non prorsus excidisse. Vix credo te tuam esse felicitatem animo comprehendere, qui quidem ista tua profugus Neccorias semel excusseris et Dei gratia freti totum te ipsius cultui consecraveris. Caute puter hoc summum divinae commiserationis beneficium ex animi judicio estimandum esse, cujus excellentia mundo est cognita, neque ipsis Dei filiis plene

patefacta. Tantum fac ut fide et mediocri diligē-
tia Deo vocanti respondeas, ejusque verbo et Spiritui
et providentiae gubernandum te permittas. Experiere pau-
latim quam suavis sit Dominus animae quae confidit ipsi.
Eveniunt adversa et aspera, sed nihil te franget, si ser-
vo expenderis te hic tantae felicitati in Christo pos-
sidendae conditum esse. Sed nolo efferamentorem, cum
in ista celebritate sciam te nunc versari, qua (meo qui-
dem judicio) nihil est hac tempestate sanctius in Euro-
pa. Erunt tamen et istic, quae tuum animum
exulcerent, sed memineris te esse nunc etiam in mun-
do, qui (Cap. 5. ult. Johannes) ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται.
Mihi postquam huc redii multa accidere, quae neque re-
juvat recordari, neque te cognoscere. Pueri quos Duis-
burgi reliqueram, reverti non potuerunt, crescen-
te variolarum contagio etiam quos huc adduxeram
assequi. Meum filiolum animae meae dimidium
quatuor diebus spectante utroque parente acerba
pestis afflixitque inter absorpsit. Quo mortuo te cru-
ciatus sum diebus pluvialis graviter sane, nunc ta-
men ad me redii et in Domini voluntate acquiesco.
Carissima conjux adolescentes quatuor Emdam suam ab-
duxit alieni magistro committendos. Ea abfuit jam
dies quatuordecim, interea duae mihi ancillae uno
tempore receptae sunt, altera quatriduo consumpta,
alteram illam Duisburgicam hunc diem decimum
acerbissimo cum morte luctantem spectavimus. Ego
amicorum beneficio transivi in alienam domum, ut
scholae operam dare possim, ancillis dedi ibi duas
mulieres, ne quid eis ad solatium deesset. Quid de me
futurum sit aut de carissima conjuge incertum est. Do-
mini manus est, cui genua flectimus humiliter submis-
sos esse: mala et bona quam possumus aequis-
simis animis tolerantes. Sed haec hactenus. Come-
lium vicem commiseror propter ingenium et
studium suo cum singulariter. Miror quare tam
diu sese torqueat in Hebraea lingua, ut alter po-
sitis levioribus studiis, quorum usus multo la-
tius patet in Ecclesia, donec ista pertinacissi-
ma quartana levetur. Sic cum Ecclesiae
ministerio destinatum esse. Scribetur seri-

[illegible] perlustret, prophetias perscrutetur, sibi locos Theo-
logicos non operosos neque prolixos, sed dissolvendis quae-
stionibus aliquot horas impleat. Denique, ut habeat ad ipsius praxis
ut conspiciat aliquid solidum doctrinae coelestis compen-
dium et instructum semper in pectore habere et in lingua
promptum. Laudant alii linguarum multitudinem, quas e-
quidem non contemno, dico tamen pro nostris opibus fa-
ciamus nostra [illegible], [illegible] studium [illegible] vitae ad
usus necessarios et ad aetates [illegible], modum accom-
modantes, ne frustra nos ipsos fatigando [illegible]
nostrae fines praeteream. Non [illegible] [illegible]
[illegible] me [illegible], sed [illegible] quod [illegible]
[illegible] natura et voluntate ad [illegible] [illegible]
[illegible] magno [illegible] damno in me prolixe [illegible], quia [illegible]
[illegible] Atheniensibus reprehendit Demosthenes [illegible]
[illegible] in [illegible] consumunt. [illegible] paucis [illegible]
[illegible] vale, [illegible] corporis [illegible]
[illegible] te praebeas, Deoque [illegible] ardenter [illegible]
[illegible] est moderatus [illegible] laude [illegible]
[illegible] arbitratus [illegible] De o-
[illegible] bene [illegible], te pro tua [illegible] ad Dei
gloriam [illegible]. Dominus Jesus
[illegible] servet. Amen. 1567. 10. July. (?)

M. Gerardo Mercatori Duisburgi.

Pax Christi.

Reddite mihi sunt tuae literae, frater venerande, in quibus
illud primum est molestum, quod te binas scribis accepisse.
[illegible] ego dedi, primas Francisco [illegible]
[illegible] valde prolixe scriptas, [illegible]
[illegible] literas [illegible]
[illegible] diebus [illegible] in morte [illegible]
[illegible] contenderat. Tam accurate [illegible]
[illegible] Francisco a literarum [illegible] haberet [illegible]
[illegible], nisi forte in via [illegible] aut isthuc ipse non
venit. [illegible] est [illegible] de meis
literis quod sit factum. Alteras dedi [illegible]
[illegible]. De filii vestri [illegible]
[illegible] studium coelestis doctrinae et pietatis
[illegible], praeterea mores [illegible]
[illegible] amoris erga [illegible] Dei [illegible]
[illegible] ante annos tres vel quatuor, [illegible]
[illegible] de aeterna [illegible] in Christo electione, [illegible]
[illegible] divinae vocationi.
[illegible] Domini nostri Jesu Christi [illegible]
[illegible] fere [illegible]

109/
[= Mercer. a. 7, Nr. 147]